

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет історії, політології і міжнародних відносин

Кафедра історіографії і джерелознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Історія ЗУНР: джерела та історіографія»

Освітня програма 032 Історія та археологія

Спеціальність 032 Історія та археологія

Галузь знань 01 Освіта

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 2 від “12” вересня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Історія ЗУНР: джерела та історіографія
Викладач (-і)	Кіндрачук Надія Мирославівна
Контактний телефон викладача	0950661599
E-mail викладача	nadia_kindrachuk@ukr.net
Формат дисципліни	вибірковий курс
Обсяг дисципліни	30
Посилання на сайт дистанційного навчання	
Консультації	
2. Анотація до курсу	
<p>Утвердження і розвиток незалежної демократичної правової Української держави вимагає від істориків вирішення складних і відповідальних завдань, осмислення історичного досвіду минулого. Їх успішне здійснення можливе лише за умови посилення уваги до проблем історіографії та джерелознавства, які є важливими важелями підвищення теоретичного рівня, ефективності, практичної значимості історичних досліджень. Це повною мірою стосується і вивчення історичної долі західноукраїнських земель в період Української революції 1917 – 1920 років (мова йде, насамперед, про територію сучасних Івано-Франківської, Львівської, Тернопільської, а також частково – Чернівецької та Закарпатської областей). В цей період революційні процеси в регіоні відбувалися в руслі загальноукраїнського процесу, однак характеризувалися певними особливостями. Зокрема, виникненням та діяльністю Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР) – національної демократичної держави українського народу на його західних землях, яка виникла на початку ХХ ст. як закономірний результат розвитку національно-визвольного руху в період Української революції 1917 – 1920 рр.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета викладання дисципліни «Історія ЗУНР: джерела та історіографія» полягає у обґрунтуванні актуальності та окресленні хронологічних рамок спецкурсу «Джерела з історії ЗУНР: 1918–1919 рр.», визначенні об'єкту, предмету та окресленні кола завдань, які ставить перед собою даний спецкурс, вивченні тематики та проблематики спецкурсу, яка ознайомить студентів з комплексом історичних та історіографічних джерел з історії західноукраїнських земель періоду Української революції 1917 – 1920 рр.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Студенти повинні <i>знати</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> – тематику та проблематику спецкурсу; – об'єкт, предмет, мету та завдання спецкурсу; – основні проблеми становлення, формування і дослідження джерельної бази з історії ЗУНР; – процес створення архівного фонду ЗУНР; – витоки, історію української національної ідеї; – ідеологію державотворення в Україні; – особливості українського націоналізму; – роль української національної інтелігенції у суспільно-політичному житті України; – значення інтелігенції в збереженні національної самосвідомості українців. <p>Зокрема, студенти повинні <i>вміти</i>:</p>	

- здійснювати загальний огляд джерел з проблеми дослідження в структурі системи Національного архівного фонду України;
- виявляти проблеми дослідження архівної джерельної бази з окресленої теми та пошуку шляхів їх вирішення;
- робити загальний огляд бібліографічних досліджень;
- не лише викладати фактичний матеріал, а й здійснювати його аналіз;
- виділяти ключові пункти в матеріалі, що вивчається;
- мислити глобальними категоріями;
- закріпити знання понятійно-категоріального апарату курсу «Джерела з історії ЗУНР: 1918–1919 рр.»;
- аналізувати статистичні дані;
- працювати з першоджерелами, науковими публікаціями, різними документами, політичними програмами рекомендованою літературою;
- систематизувати свої переконання, відпрацювати навички наукової дискусії;
- використовувати важливі теоретичні положення, методичні рекомендації і практичні поради в професійній діяльності;
- усвідомлювати сутність політичних феноменів та цінностей.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	30
семінарські заняття / практичні / лабораторні	30
самостійна робота	120

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
III	Історія і археологія	3	Курс спеціалізації

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Актуальність, предмет, об'єкт, мета, завдання та хронологічні рамки спецкурсу «Джерела з історії ЗУНР: 1918–1919 рр.»	Лекція	1. Великочий В.С. Джерела до вивчення державного будівництва в ЗУНР / В.С. Великочий. – Івано-Франківськ: Плай, 2003. – 278 с.	2	2	4 міс.
Загальна характеристика джерельної бази	Лекція	2. Капелюшний В.П. Здобута і втрачена незалежність:	4	2	4 міс.

історії ЗУНР		історіографічний нарис української державності доби національно- визвольних змагань (1917–1921 рр.) / В.П. Капелюшний. – К., 2003. – 608 с.			
Джерельна база з історії ЗУНР в архівах зарубіжних країн, у вітчизняних та зарубіжних бібліотеках	Лекція	3. Гошуляк І. Тернистий шлях до соборності (від ідеї до Акту Злуки) / І. Гошуляк. – К., 2009. – 423 с.	4	2	4 міс.
Архівістичні та бібліографічні дослідження з історії ЗУНР	Лекція	4. Історичне джерелознавство : підручник / [За ред. Я.С. Калакури та ін.]. – К., 200. – 488 с.	4	2	4 міс.
Класифікація джерел з історії ЗУНР	Лекція	5. Передирій В. Матеріали до вивчення історії ЗУНР на сторінках	2	2	4 міс.

		<p>«Літопису Червоної Калини» (1929–1939 рр.), (1991–1995 рр.): джерелознавчий аспект // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність / В. Передирій. – Вип. 18, 2009. – С. 666–673.</p>			
<p>Характеристика архівних джерел з історії ЗУНР</p>	<p>Лекція</p>	<p>6. Пилипів В.І. Джерела з історії взаємовідносин Української Народної Республіки та Західноукраїнської Народної Республіки: дис... канд. іст. наук: 07.00.06 / В.І. Пилипів. – К., 2002. – 198 с.</p>	<p>2</p>	<p>4</p>	<p>4 міс.</p>
<p>Характеристика масових та унікальних джерел з історії ЗУНР</p>	<p>Лекція</p>	<p>7. Радченко Л.О. Сучасна історіографія національно-демократичної революції в Україні 1917–1920 років / Л.О. Радченко. – Х., 1996. – 120 с.</p>	<p>2</p>	<p>4</p>	<p>4 міс.</p>

Джерела до вивчення листопадової (1918 р.) національно-демократичної революції і утворення ЗУНР	Лекція	8. Сеньків М. З історії соборності українських земель 1917–1945 рр. / М. Сеньків. — Дрогобич: Відродження, 1999. – 163 с.	2	2	4 міс.
Джерела до вивчення процесу формування структури вищих органів державної влади та управління	Лекція	9. Сливка Ю. Етапи та головні напрями дослідження ЗУНР в українській історіографії / Ю. Сливка // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – 2000. – Вип. 6. – С. 8–9.	4	2	4 міс.
Порівняльний аналіз системи влади ЗУНР і УНР	Лекція	10. Лозовий В.С. Кам'янецька доба Директорії Української Народної Республіки (червень – листопад 1919 року) : Дис... канд. іст. наук. / В.С. Лозовий. – К., 1998. – 188 с.	4	2	4 міс.

<p>Джерела до вивчення діяльності місцевих органів державної влади та управління, судочинства, правопорядку, збройних сил України</p>	<p>Семінар</p>	<p>11. Панчук А.М. Історіографія Західноукраїнської Народної Республіки (1918–2000 рр.): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук : спец. 07.00.01 «Історія України» / 07.00.06 – «історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни» / Панчук А.М. – К., 2000. – 21 с.</p>	<p>4</p>	<p>2</p>	<p>4 міс.</p>
<p>Українсько-польські відносини 1918–1921 рр.: історіографія проблеми</p>	<p>Семінар</p>	<p>12. Передирій В.А. Видання «Червоної Калини» (1922–1939): Історико-бібліографічне дослідження / [Відп. ред. Є. П. Наконечний]. – Львів, 2004. – С. 245–247.</p>	<p>4</p>	<p>2</p>	<p>4</p>

<p>Етапи та головні напрями дослідження ЗУНР в українській історіографії</p>	<p>Семінар</p>	<p>13. Пилипів В.І. Джерела з історії взаємовідносин Української Народної Республіки та Західноукраїнської Народної Республіки: Дис... канд. іст. наук: 07.00.06 / В.І. Пилипів. – К., 2002. – 198 с.</p>	<p>4</p>	<p>2</p>	<p>4</p>
<p>Етапи та головні напрями дослідження ЗУНР в зарубіжній історіографії</p>	<p>Семінар</p>	<p>14. Попенко Я.В. Дипломатичні взаємини Української Народної Республіки з країнами Антанти за доби Директорії (листопад 1918–1921 рр.): Дис... канд. іст. наук /Я.В. Попенко. – К., 2006. – 292 с.</p>	<p>4</p>	<p>2</p>	<p>4</p>
<p>Військово-політична й дипломатична підтримка Директорією УНР визвольних змагань ЗУНР: історіографія проблеми</p>	<p>Семінар</p>	<p>15. Шамраєва В.М. Міжнародні відносини УНР доби Директорії : Дис... канд. іст. наук. – К., 2003. – 201 с.</p>	<p>4</p>	<p>2</p>	<p>2</p>

<p>Зовнішня політика ЗУНР у 1918–1919 рр.: історіографія проблеми</p>	<p>Семінар</p>	<p>16. Західноукраїнська Народна Республіка 1918–1923. Документи і матеріали / [В. Великий, О.Карпенко, К. Мицан, С. Кобуга, Г. Пославська, Л. Волосянко]. – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2003. – Том 3. Книга 2. – 2005. – 680с.</p>	<p>6</p>	<p>2</p>	<p>4</p>
<p>Проблема ЗУНР на Паризькій мирній конференції: історіографія проблеми.</p>	<p>Семінар</p>	<p>17. Великий В.С. Джерела до вивчення державного будівництва в ЗУНР / В.С. Великий. – Івано-Франківськ: Плай, 2003. – 278 с.</p>	<p>4</p>	<p>2</p>	<p>4</p>
<p>Знання термінологічного словника</p> <p>Залік</p>	<p>Колоквіум у письмовій формі</p> <p>У вигляді тестування</p>				

<p style="text-align: center;">6. Система оцінювання курсу</p> <p style="text-align: center;">Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>оцінювання курсу</p> <p>Із максимальних 100 балів загального оцінювання предмету, які може набрати студент у ході засвоєння дисципліни максимум 50 балів відводиться на роботу на семінарських заняттях (максимум 20 балів), написання контрольної роботи (максимум 10 балів), колоквиум (на знання термінів і понять) – максимум 10 балів, захист презентацій на обрані студентами теми (10 балів). «Других» 50 балів – це залікове тестування складене, в основному, на основі лекційних та семінарських занять.</p>
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Напередодні письмової (контрольної) роботи (подається 5 запитань) студенти отримують заготовки на самостійну роботу – уміщується глосарій, найважливіша хронологія подій, персоналістика. Окремі завдання із пропонуванних потрапляють студентам під час написання письмової роботи. Крім конкретних питань пропонуються також два розлогих.</p>
<p>Семінарські заняття</p>	<p>Семінарські заняття покликані утвердити у студентів конкретні знання з дисципліни, розвивати мислення, формувати навички розробок презентацій з обраних тем, публічних виступів, умінню проводити дискусії на актуальні теми, займати чітку громадянську позицію</p> <p>У результаті проведення практичних (семінарських) занять студенти повинні знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – хронологічні рамки спецкурсу «Історія ЗУНР: джерела та історіографія», – визначення об'єкту, предмету та окресленні кола завдань, які ставить перед собою даний спецкурс; – тематику та проблематику спецкурсу, яка ознайомить студентів з комплексом історичних та історіографічних джерел з історії західноукраїнських земель періоду Української революції 1917 – 1920 рр.; – стан джерельної бази з вивчення історії ЗУНР як складової частини подій Української революції 1917 – 1920 рр., що зберігається в архівах Республіки Польщі, Австрії, Російської Федерації, Ватикану, вітчизняних та зарубіжних бібліотеках; – вітчизняну та зарубіжну архівістику з історії ЗУНР, як складової частини подій Української революції 1917 – 1920 рр.; – загального огляду бібліографічних досліджень з окресленої проблеми.
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Для допуску до підсумкового контролю (заліку) студент мусить захистити реферат (презентацію) з обраної теми на відмінну/добру/задовільну оцінку – мінімум 5 балів; отримати мінімальний задовільний бал за колоквиум – мінімум 5 балів, отримати мінімальний задовільний бал за написання контрольної роботи – мінімум 5 балів, а також засвоїти матеріали семінарських занять – мінімум 10 балів. Мінімальний сумарний бал для допуску до підсумкового контролю з дисципліни – 25 балів.</p>
<p>7. Політика курсу</p>	
<p>Політика курсу «Історія ЗУНР: джерела та історіографія» передбачає Perezдачу усіх невиконаних завдань в силу серйозних запізнь на заняття або пропущених пар без</p>	

поважних причин. Студенти, що слухають дисципліну зобов'язані відпрацювати заняття/невиконаний обсяг робіт (переписати контрольну роботу, написати реферат, написати колоквіум у письмовій формі). У випадку запозичених робіт, випадків плагіату, виявів академічної недоброчесності (списування), недобропорядної поведінки в аудиторії викладач пропонує студентові повторно виконати необхідний вид роботи.

8. Рекомендована література

18. Бевз Т. Ідея соборності в програмних документах українських політичних партій / Т. Бевз // Українська соборність: ідея, досвід, проблеми (до 80 річчя Акту Злуки 22 січня 1919 р.) : збірник. – К., 1999 – С. 94–106.
19. Великочий В.С. Джерела до вивчення державного будівництва в ЗУНР / В.С. Великочий. – Івано-Франківськ: Плай, 2003. – 278 с.
20. Гошуляк І. Тернистий шлях до соборності (від ідеї до Акту Злуки) / І. Гошуляк. – К., 2009. – 423 с.
21. Історичне джерелознавство : підручник / [За ред. Я.С. Калакури та ін.]. – К., 200. – 488 с.
22. Капелюшний В.П. Здобута і втрачена незалежність: історіографічний нарис української державності доби національно-визвольних змагань (1917–1921 рр.) / В.П. Капелюшний. – К., 2003. – 608 с.
23. Передирій В. Матеріали до вивчення історії ЗУНР на сторінках «Літопису Червоної Калини» (1929–1939 рр.), (1991–1995 рр.): джерелознавчий аспект //
24. Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність / В. Передирій. – Вип. 18, 2009. – С. 666–673.
25. Пилипів В.І. Джерела з історії взаємовідносин Української Народної Республіки та Західноукраїнської Народної Республіки: дис... канд. іст. наук: 07.00.06 / В.І. Пилипів. – К., 2002. – 198 с.
26. Радченко Л.О. Сучасна історіографія національно-демократичної революції в Україні 1917–1920 років / Л.О. Радченко. – Х., 1996. – 120 с.
27. Сеньків М. З історії соборності українських земель 1917–1945 рр. / М. Сеньків. — Дрогобич: Відродження, 1999. – 163 с.
28. Сливка Ю. Етапи та головні напрями дослідження ЗУНР в українській історіографії / Ю. Сливка // Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – 2000. – Вип. 6. – С. 8–9.
29. Великочий В.С. Історія ЗУНР. Джерела до вивчення державного будівництва: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук / В.С. Великочий. – Львів, 1999. – 18 с.
30. Вівсяна І.А. Національно-культурна співпраця українців Галичини і Наддніпрянщини у 1917–1920 рр.: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук. / І.А. Вівсяна. – К., 2003. – 19 с.
31. Дерев'яно І. Українсько-польські відносини 1918–1921 рр.: політичний аспект: дис... канд.іст. наук. – К., 2004. – 209 с.
32. Західноукраїнська Народна Республіка 1918–1923. Документи і матеріали / [В. Великочий, О.Карпенко, К. Мицан, С. Кобута, Г. Пославська, Л. Волосянко]. – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2003. – Том 2. – 712 с.
33. Західноукраїнська Народна Республіка 1918–1923. Документи і матеріали / [В. Великочий, О.Карпенко, К. Мицан, С. Кобута, Г. Пославська, Л. Волосянко]. – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2003. – Том 3. Книга 1.2005. – 644 с.
34. Західноукраїнська Народна Республіка 1918–1923. Документи і матеріали / [В. Великочий, О.Карпенко, К. Мицан, С. Кобута, Г. Пославська, Л. Волосянко]. – Івано-Франківськ: Лілея-НВ, 2003. – Том 3. Книга 2. – 2005. – 680с.
35. Лозовий В.С. Кам'янецька доба Директорії Української Народної Республіки

(червень – листопад 1919 року) : Дис... канд. іст. наук. / В.С. Лозовий. – К., 1998. – 188 с.

36. Панчук А.М. Історіографія Західноукраїнської Народної Республіки (1918–2000 рр.): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. іст. наук : спец. 07.00.01 «Історія України» / 07.00.06 – «історіографія, джерелознавство та спеціальні історичні дисципліни» / Панчук А.М. – К., 2000. – 21 с.
37. Передирій В.А. Видання «Червоної Калини» (1922–1939): Історико-бібліографічне дослідження / [Відп. ред. Є. П. Наконечний]. – Львів, 2004. – С. 245–247.
38. Пилипів В.І. Джерела з історії взаємовідносин Української Народної Республіки та Західноукраїнської Народної Республіки: Дис... канд. іст. наук: 07.00.06 / В.І. Пилипів. – К., 2002. – 198 с.
39. Попенко Я.В. Дипломатичні взаємини Української Народної Республіки з країнами Антанти за доби Директорії (листопад 1918–1921 рр.): Дис... канд. іст. наук / Я.В. Попенко. – К., 2006. – 292 с.
40. Шамраєва В.М. Міжнародні відносини УНР доби Директорії : Дис... канд. іст. наук. – К., 2003. – 201 с.

Викладач: к.і.н., доц. Кіндрачук Надія Мирославівна